

Młodzieżowa
Agencja
Wydawnicza

RSW
„Prasa-Książka-Ruch”

665

04-028 Warszawa, Aleja Stanów Zjednoczonych 53

GAZETA WYBORCZA

ul. Iwicka 19
00-725 Warszawa

Nr z dn.

32

- 7-02-91

PREMIERA W OPERZE

Krakoviaczy i Cyganie

Operetka, a raczej „pieśniogrod” Montiuszki „Jawnuta” według sielanki Franciszka Dionizego Książka „Cyganie” jest jednym z mniej znanych jego dzieł. Należy do gatunku szczególnie popularnego w ówczesnych Niemczech, który polegał na adaptacji rozmaitych modnych piosenek do dodanego, wymyślnego libretta. W sztuce Montiuszki zasada ta dotyczy jedynie własnej muzyki: polowa „Jawnuty” znana jest ze „Śpiewników domowych” lub z innych utworów. Teksty także pochodzą z różnych źródeł. Temat cygański był w owej epoce szczególnie w modzie.

Maria Foltyn, zawsze wierząca, czuwając nad

realizacją „Jawnuty”, zmieniła nieco kolejność, dokonała własnego podziału (akt I — cygański, akt II — wiejski) i przyjęła konwencję — jak sama mówi — skromnego utworu przeznaczonego dla teatru amatorskiego. Praktyka taka zgodna jest całkowicie ze stosowaną w czasach Montiuszki. Szkoda jednak, że konwencja okazała się tak adekwatna...

Przedstawienie „Jawnuty” na Scenie Małej Teatru Wielkiego przypomina bowiem teatr amatorski w utopniu większym niż należało by się po tym miejscu spodziewać. Niemożliwe prawie jest zrozumienie śpiewanego tekstu, aktorstwo także szwankuje, wiele jest elementów sztucznych i naciąganych. Ale pub-

liczność niezbyt wymagająca, a spragniona swojskiej muzyki, znajdzie tu na pewno coś dla siebie. Znalazła i na premierze: spektakl otrzymał gromkie brawa. Może sprawiły to barwne dekoracje, stroje i tańce cygańskie (choć na melodię krakowiaka — anachronizm typowy dla epoki); może — naiwna historia o dobrej Cygance, która po latach oddaje przybrane dzieci prawdziwym rodzicom. A może po prostu — Montiuszko...

Dorota SZWARCMAN

Teatr Wielki, St. Montiuszko — Jawnuta (według F. D. Książka). Inscentzacja — Maria Foltyn, Barbara Jankowska, reżyseria — Maria Foltyn, scenografia — Barbara Jankowska, kierownictwo muzyczne — Tomasz Szreder, kierownictwo chóru — Bogdan Gola, choreografia — Witold Gruca, Zofia Rudnicka. Premiera 2 lutego.